

Številka: 00104-237/2019/5

Datum: 5. 9. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje mag. Karmen Furman v zvezi s financiranjem nevladnih organizacij

Poslanka Državnega zbora mag. Karmen Furman je 8. 8. 2019 preko predsednika Državnega zbora Republike Slovenije mag. Dejana Židana Vladi Republike Slovenije postavila poslansko vprašanje v zvezi s financiranjem nevladnih organizacij.

V uvodu poslanskega vprašanja poslanka navaja, da je bilo v medijih zaslediti, da je v Uradnem listu RS objavljen javni razpis za podporno okolje za razvoj nevladnih organizacij v obdobju 2019 – 2023. Predviden znesek za omenjeno obdobje znaša 5.726.000 evrov, namen javnega razpisa pa je krepitev zmogljivosti nevladnih organizacij za zagovorništvo, za njihov organizacijski razvoj in izvajanje javnih storitev.

Prav tako poslanka v svojem vprašanju izpostavlja, da so nevladne organizacije v letu 2003 prejele 166,76 milijonov evrov javnih sredstev, leta 2018 pa skoraj enkrat več, in sicer 333,15 milijonov evrov. Nadalje poslanka navaja, da na spletni strani krovne organizacije CNVOS lahko preberemo, da so od tega nevladne organizacije 311,41 milijonov evrov prejele od neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov (ministrstva, občine, javne agencije, zavodi), 21,74 milijonov evrov pa s strani Fundacije za financiranje humanitarnih in invalidskih organizacij (FIHO) in Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (FŠO). 68,14 odstotkov vseh javnih sredstev so prejele nevladne organizacije, ki jim država prizna delovanje v javnem interesu, proračunska javna sredstva pa je v letu 2018 uspelo pridobiti 15.691 nevladnim organizacijam.

V zvezi z navedenim ter glede na to, da je CNVOS zmagal na predmetnem javnem razpisu že vse od leta 2007, poslanka mag. Karmen Furman Vlado Republike Slovenije sprašuje:

1. Kakšni so kriteriji na Javnem razpisu za podporno okolje za razvoj nevladnih organizacij v obdobju 2019 – 2023 in kakšni so bili kriteriji v predhodnih razpisih?
2. Ali ministrstvo kontrolira porabo denarja in če da, na kakšen način se kontrolira poraba dodeljenih sredstev (projekti, obdobje, ...)?
3. Ali se kontrolira tudi izpolnjevanje ciljev po posameznih projektih oziroma vsebina izvajanja posameznih projektov ter na kakšen način?
4. Kakšni so ukrepi v kolikor nevladne organizacije ne izpolnjujejo svojih obveznosti v skladu z razpisanimi pogoji oziroma cilji ter kakšni so ukrepi v primeru kršitve zakonodaje?
5. Kakšno je vaše stališče v zvezi s sistemskim financiranjem nevladnih organizacij?
6. Kakšno je vaše stališče do priporočila revizorja, da *»je potrebno v razpisu postaviti le manjše število ključnih strateških ciljev ter mreži omogočiti več manevrskega prostora, da si sama zastavi nekatere cilje, kazalnike učinkov in kazalnike rezultata, nato pa redno (npr. na vsake dve leti) ovrednotiti njihove dosežke za uporabnike (outcomes) in širše družbene vplive (impacts). To bi prispevalo tudi k administrativni razbremenitvi izvajalcev JR.«?*

Vlada Republike Slovenije na postavljena vprašanja podaja naslednji odgovor

1. Kakšni so kriteriji na Javnem razpisu za podporno okolje za razvoj nevladnih organizacij v obdobju 2019 – 2023 in kakšni so bili kriteriji v predhodnih razpisih?

V Javnem razpisu za podporno okolje za razvoj nevladnih organizacij v obdobju 2019 – 2023 (Uradni list RS št. 48/19) in razpisni dokumentaciji, ki sta objavljena in javno dostopna na spletni strani <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/javni-razpis-za-podporno-okolje-za-nvo-2019-2023>, so navedeni vsi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati upravičeni prijavitelji ter merila ocenjevanja.

Merila ocenjevanja:

Sposobnost in izkušnje ter strateške usmeritve

- a. Prijavitelj izkazuje sposobnost in izkušnje na področju svojega delovanja. Navedeni so trije največji uspehi, ki so smiselni in ustrezni glede na vlogo.
- b. Strateški cilji so opredeljeni in relevantni. Pričakovani rezultati so relevantni glede na zastavljene cilje, dosegljivi in merljivi. Navedene so ciljne vrednosti.
- c. Iz strategije razvoja mreže NVO oziroma strateških ciljev je razviden razvoj oziroma nadaljnji razvoj mreže NVO, ki vključuje tudi notranji razvoj zmogljivosti mreže. Identificirani so koraki za doseganje vseh strateških ciljev, ki so specifični, merljivi, dosegljivi, relevantni in časovno opredeljeni za vsakega od navedenih strateških ciljev. Aktivnosti so skladne z načrtovanimi koraki, jasno so opredeljene ciljne skupine, identificirane so ugodne okoliščine in možna tveganja za doseganje ciljev. Predvideno je vrednotenje uspešnosti strateških ciljev.

Ustreznost izvedbenega načrta

- a. Program/projekt je jasen in podkrepjen z relevantnimi podatki. Utemeljena je pomembnost/relevantnost problema. Opisani so načini za reševanje problema: metodologija je ustrezna glede na podano analizo stanja. Skladen s cilji javnega razpisa in se navezuje na cilje javnih politik.
- b. Ciljne skupine programa/projekta in njihove potrebe so natančno opredeljene in ustrezne. Obseg/pokritost ciljnih skupin ter njihovih potreb je ustrezen. Predvidena je ustrezna izvedbena metodologija oz. predvidene so ustrezne aktivnosti za doseganje vsake od ciljnih skupin (upoštevaje njihove značilnosti ter njihove potrebe). Jasno je opisan potencialni vpliv načrtovanih aktivnosti na vsako od ciljnih skupin.
- c. Vloga pridruženih partnerjev pri izvedbi programa/projekta je jasno opredeljena in utemeljena. Pridruženi partnerji so bili vključeni v načrtovanje programa/projekta. Priložen je jasen opis sodelovanja s pridruženimi partnerji. Predviden je način sodelovanja tudi po zaključku sofinanciranja. Pridruženi partnerji bodo vključeni v spremljanje/evalvacijo rezultatov.
- d. Izvedbeni načrt programa/projekta je jasen. Predvidene aktivnosti so ustrezne, utemeljene in skladne s pričakovanimi rezultati. Predvidene aktivnosti vodijo k doseganju kazalnikov učinka (možno je doseči napredek pri doseganju pričakovanih rezultatov). Metodologija za izvedbo aktivnosti (način) je ustrezna, jasna in izvedljiva. Aktivnosti vezane na dolgoživo družbo so predvidene in relevantne. Načrtovane so ustrezne ciljne vrednosti za doseganje kazalnikov učinka.

Razvidna je nadgradnja dosedanjih praks na področju sodelovanja/vzpostavljanja in vzdrževanja partnerstev, zagovorništva in izvajanja storitev NVO. Predvidena je vpeljava novih praks iz drugih okolij. Razvidna je komplementarnost storitev med prijavitelji.

Izvedljivost in finančna vzdržnost programa/projekta

- a. Priložen izvedbeni načrt je glede na predviden terminski plan izvedljiv. Ciljne vrednosti kazalnikov glede na finančni načrt so ustrezne.

- b. Identificirana so možna tveganja za izvedbo programa/projekta. Predvideni so ustrezni ukrepi za zmanjševanje morebitnih tveganj.

Trajnost predvidenih rezultatov

- a. Prijavitelj jasno opredeli, kako in v kakšni meri bo zagotovljena trajnost učinkov in rezultatov programa/projekta. Opredeljeno je s katerimi aktivnostmi bo nadaljeval po zaključku sofinanciranja, kako bo zagotavljal vire za nadaljevanje aktivnosti.

Javni razpis za krepitev zmogljivosti NVO za zagovorništvo in izvajanje javnih storitev 2015-2019

Merila ocenjevanja:

Relevantnost pri opredelitvi strateških in specifičnih ciljev

Analiza stanja in opredelitev ključnih izzivov upošteva potrebe NVO. Dolgoročni cilji so načrtovani na podlagi SWOT analize. Iz strategije razvoja mreže je razviden nadaljnji razvoj mreže NVO, vključno z notranjim razvojem mreže. Identificirani so koraki in aktivnosti za doseganje posameznega strateškega cilja. Načrt evalvacije strategije je ustrezen.

Ustreznost operacije, vključevanje celovitih in inovativnih storitev in procesov, zagotavljanje komplementarnosti storitev med izvajalci

Projekt je relevanten glede na specifičen cilj prednostne naložbe: Okrepljena zmogljivost NVO za zagovorništvo in izvajanje javnih storitev ter cilje predmetnega javnega razpisa. Analiza in pomembnost problema, ki ga projekt rešuje je ustrezna.

Ciljne skupine, njihove potrebe oz. obseg/pokritost potreb so identificirane. Metodologija za reševanje njihovih potreb je ustrezna. Opredeljeni so odgovornost in načela za medsebojno sodelovanje akterjev in partnerskih organizacij pri izvedbi projekta.

Razvidna je nadgradnja dosedanjih praks na področju partnerskega sodelovanja, zagovorništva in izvajanja storitev NVO.

Predvidene aktivnosti so skladne s pričakovanimi rezultati. Metodologija za izvedbo aktivnosti je ustrezna.

Razvidna je komplementarnost storitev med prijavitelji.

Načrt za krepitev usposobljenosti organizacije, zaposlenih/prostovoljcev je skladen z aktivnostmi in strateškimi izhodišči.

Finančna konstrukcija je podrobno opredeljena, predlagani stroški so ustrezni.

Izvedljivost in finančna vzdržnost projekta

Predlagane aktivnosti so skladne s terminskim in stroškovnim načrtom. Predvidena so tveganja in ukrepi za njihovo obvladovanje.

Trajnost predvidenih rezultatov

Način za doseganje trajnosti rezultatov projekta po zaključku projekta je opredeljen – nadaljevanje delovanja in financiranja mreže/stičišča.

Trajnostni razvoj, s poudarkom na enakih možnostih in okoljski dimenziji

Projekt ima pozitiven vpliv na trajnostni razvoj z vidika nediskriminacije, enakih možnosti in dostopnosti, vključno z dostopnostjo za invalide, ter enakosti moških in žensk. Projekt izkazuje tudi pozitiven vpliv na okolje.

Usposobljenost upravičencev za izvedbo projekta

Izkušnje prijavitelja pri izvajanju projektov sofinanciranih iz EU sredstev, sredstev bilateralne pomoči in drugih mednarodnih virov.

Javni razpis za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2014-2015

Splošna merila:

Skladnost s cilji prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga

Rezultati projekta bodo prispevali h krepitvi in razvoju nevladnega sektorja, kar pomeni, da rezultati projekta niso usmerjeni v reševanje neposrednih potreb posamičnih nevladnih organizacij. Projekt bo pozitivno prispeval k doseganju ciljev prednostne usmeritve.

Skladnost s cilji in namenom javnega razpisa

Predlog projekta upošteva cilje in namene javnega razpisa, kar pomeni, da projekt kot celota ni usmerjen v reševanje problemov na določenem vsebinskem področju temveč h krepitvi administrativne in institucionalne usposobljenosti nevladnih organizacij. Prijavitelj predvideva izvedbo celovitega projekta tj. aktivnosti v okviru vseh upravičenih dejavnosti.

Vpliv na trajnostni razvoj in enake možnosti

Projekt ima pozitiven oziroma nevtralen vpliv na spodbujanje trajnostnega razvoja in enakih možnosti.

Merila ocenjevanja:

Strateške usmeritve razvoja mreže NVO (prijavitelja/partnerjev)

Opredelitev vrednot, poslanstva, vizije prijavitelja oziroma partnerjev. Analiza stanja in opredelitev ključnih izzivov ter potreb NVO. Opredelitev ključnih strateških ciljev ter strategije za njihovo doseganje. Opredelitev ciljnih skupin.

Dispozicija projekta – delovni načrt

Opredelitev in utemeljitev aktivnosti, metod/načina dela, ustreznost načrtovanih aktivnosti za doseganje učinkov in ciljev projekta. Predvideni učinki in rezultati projekta. Skladnost in ustreznost programa usposabljanja s prepoznanimi potrebami. Realnost načrtovanja aktivnosti in ustreznost načrtovanih ciljnih vrednosti projekta. Načrt spremljanja učinkov in rezultatov. Opredelitev tveganj za izvedbo projekta ter ključnih ukrepov za njihovo zmanjšanje.

Inventivnost projekta in trajnost projektnih rezultatov

Nadgradnja dosedanjih praks na področju delovanja, sodelovanja in zagovorništva NVO sektorja, **prednostno** pri uvajanju novih rešitev pri pripravi in izvajanju politik ali ukrepov, ki prispevajo k izboljšanju položaja NVO in mladih. Opredelitev trajnosti rezultatov projekta.

Kakovost finančnega načrta in stroškovna učinkovitost projekta

Finančni načrt, utemeljenost, jasnost, povezanost z aktivnostmi in stroškovna učinkovitost.

Usposobljenost za izvedbo: Reference prijavitelja

Izkušnje prijavitelja pri izvajanju projektov sofinanciranih iz EU sredstev, sredstev bilateralne pomoči in drugih mednarodnih virov.

Javni razpis za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2012 -2014

Splošna merila:

Skladnost s cilji prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga

Rezultati projekta bodo prispevali h krepitvi in razvoju nevladnega sektorja, kar pomeni, da rezultati projekta niso usmerjeni v reševanje neposrednih potreb posamičnih nevladnih organizacij. Projekt bo pozitivno prispeval k doseganju ciljev prednostne usmeritve.

Skladnost s cilji in namenom javnega razpisa

Predlog projekta upošteva cilje in namene javnega razpisa, kar pomeni, da projekt ni usmerjen v reševanje problemov na določenem vsebinskem področju temveč h krepitvi administrativne in institucionalne usposobljenosti nevladnih organizacij. Prijavitelj predvideva izvedbo celovitega projekta tj. aktivnosti v okviru vseh upravičenih dejavnosti.

Vpliv na trajnostni razvoj in enake možnosti

Projekt ima pozitiven oziroma nevtralen vpliv na spodbujanje trajnostnega razvoja in enakih možnosti.

Merila ocenjevanja:

Strateške usmeritve razvoja NVO mreže (prijavitelja/partnerjev)

Opredelitev vrednot, poslanstva, vizije prijavitelja oziroma partnerjev. Analiza stanja in opredelitev ključnih izzivov ter potreb NVO. Opredelitev ključnih strateških ciljev ter strategije za njihovo doseganje. Opredelitev ciljnih skupin.

Dispozicija projekta – delovni načrt

Opredelitev in utemeljitev aktivnosti, metod/načina dela, ustreznost načrtovanih aktivnosti za doseganje učinkov in ciljev projekta. Skladnost in ustreznost programa usposabljanja s prepoznanimi potrebami. Realnost načrtovanja aktivnosti in ustreznost načrtovanih ciljnih vrednosti projekta. Načrt spremljanja učinkov in rezultatov. Opredelitev tveganj za izvedbo projekta ter ključnih ukrepov za njihovo zmanjšanje.

Inovativnost projekta in trajnost projektnih rezultatov

Nadgradnja dosedanjih praks oziroma uvajanje novih rešitev na področju delovanja, sodelovanja in promocije NVO sektorja. Opredelitev trajnosti rezultatov projekta.

Finančni načrt in stroškovna učinkovitost projekta

Finančni načrt, utemeljenost, jasnost, povezanost z aktivnostmi in stroškovna učinkovitost.

Reference prijavitelja

Izkušnje prijavitelja in partnerjev pri izvajanju projektov sofinanciranih iz EU sredstev

Javni razpis za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2010 -2012

Splošna merila:

Skladnost s cilji prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga

Rezultati projekta bodo prispevali h krepitvi in razvoju nevladnega sektorja v celoti, kar pomeni, da rezultati projekta niso usmerjeni v reševanje neposrednih potreb posamičnih nevladnih organizacij. Projekt bo pozitivno prispeval k doseganju ciljev prednostne usmeritve.

Skladnost s cilji in namenom javnega razpisa

Predlog projekta upošteva cilje in namene javnega razpisa.

Vpliv na trajnostni razvoj in enake možnosti

Projekt ima pozitiven oziroma nevtralen vpliv na spodbujanje trajnostnega razvoja in enakih možnosti.

Merila ocenjevanja:

Strateške usmeritve razvoja prijavitelja

Opredelitev vrednot, poslanstva, vizije prijavitelja. Analiza stanja in opredelitev ključnih izzivov ter vzrokov za probleme. Opredelitev ključnih strateških ciljev ter strategije za njihovo doseganje. Opredelitev ciljnih skupin.

Dispozicija projekta – delovni načrt

Opredelitev in utemeljitev aktivnosti, metod in tehnik dela, ki so v skladu s cilji javnega razpisa in povezani s strateškimi usmeritvami prijavitelja. Opredelitev kazalnikov doseganja učinkov ter rezultatov. Predlagane metode/ orodja za obveščanje in informiranje javnosti o projektu. Kakovost programa usposabljanj/izobraževanj zaposlenih. Aktivnosti je mogoče izvesti v času projekta (realnost načrtovanja aktivnosti).

Finančni načrt in stroškovna učinkovitost projekta

Finančni načrt, utemeljenost, jasnost, racionalnost porabe sredstev ter upravičenost stroškov.

Število članov v mreži

Število NVO vključenih v mrežo.

Reference prijavitelja (pravne osebe) in vodje projekta

Reference prijavitelja in vodje projekta pri izvajanju projektov, ki so se financirali z EU sredstvi v obdobju od 1.1.2005 do 31.12.2009

Finančna in kadrovska sposobnost prijavitelja

Prihodek v letu 2009 glede na zaproseni znesek financiranja, raznovrstnost virov financiranja, število zaposlenih v letu 2009 (31.12.2009).

Javni razpis za sofinanciranje projektov¹ vsebinskih mrež NVO² na nacionalni ravni v okviru prednostne usmeritve: spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga, operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013 za leti 2009 in 2010

Splošni merili:

Skladnost s cilji prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga

Rezultati projekta bodo prispevali h krepitvi in razvoju nevladnega sektorja v celoti, kar pomeni, da rezultati projekta niso usmerjeni v reševanje neposrednih potreb posamičnih nevladnih

¹ Projekt = operacija, skladno z opredelitvijo termina v členu 3(7) Uredbe o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013 (Ur.l. RS št. 17/09)

² NVO = nevladna organizacija

organizacij. Projekt bo pozitivno prispeval k doseganju ciljev prednostne usmeritve. Projekt je skladen z namenom in cilji javnega razpisa.

Vpliv na trajnostni razvoj in enake možnosti

Projekt ima pozitiven oziroma nevtralen vpliv na spodbujanje trajnostnega razvoja in enakih možnosti.

Merila ocenjevanja:

Strateške usmeritve razvoja prijavitelja s poudarkom na razvoju vsebinske mreže za obdobje 2009 do 2013

Opredelitev vizije, dejavnosti in dolgoročnih ciljev prijavitelja. Skladnost z analizo stanja na vsebinskem področju na nacionalni ter EU ravni. Razvoj novih rešitev, nadgradnje ali izboljšav na področju delovanja in povezovanja NVO ter krepitev civilnega dialoga na nacionalni ter EU ravni. Opredelitev ključnih deležnikov in ciljnih skupin, načrt komuniciranja.

Dispozicija projekta – delovni načrt

Opredelitev dejavnosti, metod dela ter rezultatov/učinkov projekta, načrt obveščanja in informiranja javnosti o projektu. Načrt usposabljanja/izobraževanja zaposlenih oziroma prostovoljcev prijavitelja. Načrt spremljanja rezultatov in učinkov projekta.

Finančni načrt in stroškovna učinkovitost projekta

Finančni načrt, utemeljenost in racionalnost porabe sredstev.

Podpora NVO iz istega vsebinskega področja in pristojnega resorja

Število pridobljenih podpor NVO, pismo podpore pristojnega resorja.

Reference prijavitelja (pravne osebe) in vodje projekta – v obdobju od 1.1.2003 – 31.12.2008

Reference prijavitelja s področja mreženja NVO iz istega vsebinskega področja, priprave/izvajanja usposabljanj za NVO iz istega vsebinskega področja, krepitev civilnega dialoga ter reference vodje projekta pri vodenju projektov in vsebinskem poznavanju področja.

Delež prihodkov iz javnih sredstev v celotnih prihodkih prijavitelja za leto 2008

Višina deleža iz javnih sredstev prijavitelja v celotnih prihodkih prijavitelja za leto 2008. Prednost imajo prijavitelji, katerih delež javnih prihodkov v celotnih prihodkih je nižji.

Vključenost prostovoljcev v dejavnosti prijavitelja ter projekta

Prijavitelj v svoje dejavnosti vključuje prostovoljce. Prostovoljci bodo aktivno vključeni v izvajanje projekta.

Vključenost prijavitelja v NVO mreže z istega vsebinskega področja na EU ravni – stanje 31.12.2008

Prijavitelj je vključen v eno ali več NVO mrež z istega vsebinskega področja na EU ravni.

Javni razpis za sofinanciranje projektov horizontalnih mrežnih NVO³ in regionalnih NVO stičišč v okviru prednostne usmeritve: spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga, operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013

---

³ NVO = nevladna organizacija

Splošni merili:

Skladnost s cilji prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga

Rezultati projekta bodo prispevali h krepitvi in razvoju nevladnega sektorja v celoti, kar pomeni, da rezultati projekta niso usmerjeni v reševanje neposrednih potreb posamičnih nevladnih organizacij.

Vpliv na trajnostni razvoj in enake možnosti

Projekt ima pozitiven oziroma nevtralen vpliv na spodbujanje trajnostnega razvoja in enake možnosti.

Merila ocenjevanja:

Strateški načrt razvoja horizontalne mreže za 2008-2013

Opredeľuje namen, cilje in dejavnosti, ki so v skladu s potrebami NVO na nacionalni ravni, vsebuje kratkoročne in dolgoročne cilje, opredeljuje ključne deležnike in ciljne skupine, predvideva izboljšave/nadgraditve ali nove rešitve na področju delovanja in sodelovanja nevladnega sektorja v Sloveniji, vključuje načrt komuniciranja.

Število članov v mreži

Število NVO, ki je vključeno v mrežo.

Delovni načrt

Opredeľitev aktivnosti, časovni načrt ter načrt promocije projekta.

Finančni načrt in stroškovna učinkovitost projekta

Stroškovni načrt, utemeljenost in preglednost porabe sredstev.

Reference prijavitelja (pravne osebe)

Reference prijavitelja pri izvajanju primerljivih projektov.

Finančna in kadrovska-organizacijska sposobnost prijavitelja

Letni dohodek za leto 2007, število osebja zaposlenega za polni in skrajšani delovni čas, prostovoljci, vključenost/članstvo v mrežnih NVO.

Prijavitelji, ki delujejo kot društva v javnem interesu

V skladu z Zakonom o društvih, se v javnih razpisih pri merilih za izbor upošteva tudi status društva v javnem interesu.

- 2. Ali ministrstvo kontrolira porabo denarja in če da, na kakšen način se kontrolira poraba dodeljenih sredstev (projekti, obdobje, ...)?**
- 3. Ali se kontrolira tudi izpolnjevanje ciljev po posameznih projektih oziroma vsebina izvajanja posameznih projektov ter na kakšen način?**

Ministrstvo z izbranimi prijavitelji sklene pogodbo o sofinanciranju projekta, ki med drugim določa, da mora upravičenec poročati ministrstvu o napredku pri izvajanju projekta. K vsakemu zahtevku za izplačilo, ki jih upravičenec priloži vsake štiri mesece, mora priložiti vsebinsko poročilo glede realizacije ciljev, kazalnikov učinka in rezultata z ustreznimi vsebinskimi dokazili ter finančno poročilo z dokazili o upravičenosti stroškov. Skrbniki pogodb poročila in dokazila pregledajo ter preverijo in skladno z ugotovitvami potrdijo ali zavrnejo zahtevek za izplačilo

oziroma zahtevajo dodatna pojasnila in dokazila. Skrbniki pogodb izvajajo tudi napovedane ali nenapovedane kontrole na terenu.

4. Kakšni so ukrepi v kolikor nevladne organizacije ne izpolnjujejo svojih obveznosti v skladu z razpisanimi pogoji oziroma cilji ter kakšni so ukrepi v primeru kršitve zakonodaje?

Upravičenci so dolžni na zahtevo ministrstva posredovati dodatna poročila o poteku aktivnosti in porabi sredstev, določenih s pogodbo. Skladno s pogodbo lahko ministrstvo izloči neupravičene stroške, v primeru večjih kršitev pogodbenih obveznosti pa tudi pogodbo prekine. V primeru, da ministrstvo ugotovi, da se dodeljena sredstva uporabljajo nenamensko ali so dodeljena sredstva odtujena ali so bila upravičencu dodeljena neupravičeno, prekine izplačevanje sredstev, odstopi od pogodbe in zahteva vračilo že izplačanih sredstev skupaj s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila do dneva vračila. Neupravičeno izplačana sredstva je potrebno vrniti v proračun Republike Slovenije z zakonskimi zamudnimi obrestmi v roku 30 dni od vročitve zahtevka s strani ministrstva.

Ministrstvo odstopi od pogodbe tudi v primeru, če ugotovi nenamensko in negospodarno porabo sredstev ali porabo sredstev za izvajanje aktivnosti, ki niso upravičene po javnem razpisu, vlogi in pogodbi, če ugotovi, da so podatki, ki jih je upravičenec posredoval ministrstvu v zvezi s pogodbo neresnični, nepopolni in spremenjeni tudi v času njene sklenitve in če na podlagi zunanje evalvacije med izvajanjem projekta ugotovi, da upravičenec ni dosegel predvidenih rezultatov projekta.

Ministrstvo redno izvaja kontrole na terenu, kjer skrbniki pogodb preverijo tako napredek na projektu kot originalno dokumentacijo (preverba računov, stroškov zaposlenih, stroškov zunanjih izvajalcev, IKT opreme ...).

V obdobju izvajanja projektov podpornega okolja za nevladne organizacije do prekinitve pogodb ni prišlo, prihaja pa do izločitve posameznih stroškov, ki niso upravičeni oziroma ustrezno vsebinsko obrazloženi ali ne izkazujejo gospodarne rabe denarja.

5. Kakšno je vaše stališče v zvezi s sistemskim financiranjem nevladnih organizacij?

Vlada je v lanskem letu sprejela Strategijo razvoja nevladnih organizacij in prostovoljstva do leta 2023 (v nadaljnjem besedilu: strategija) v kateri je zapisala, da »*Sodobne mednarodne usmeritve na področju razvoja nevladnih organizacij kažejo, da so pomen in vlogo nevladnih organizacij prepoznale praktično vse razvite države, zato v zadnjih dveh desetletjih 20. stoletja beležimo pravi razcvet nevladnih organizacij, predvsem pa pospešeno krepitev partnerstva med njimi in državo. To se kaže tako v vključevanju nevladnih organizacij v procese odločanja kot tudi v njihovem vse širšem vključevanju v mrežo izvajalcev storitev, ki delujejo v javnem interesu (javne mreže).*⁴ V državah članicah Evropske unije so nevladne organizacije močno vpete v delovanje države, zlasti na področjih izobraževanja (Belgija, Irska), zdravstva (Nizozemska), socialnega varstva (Avstrija, Francija, Nemčija, Španija) ter kulture in športa (Češka, Madžarska, Slovaška). Zaradi tega v povprečju zaposlujejo kar 5,42 % aktivnega prebivalstva. Njihovo tesno sodelovanje z državo se kaže tudi v deležu prihodkov iz javnih virov, saj ta v državah članicah Evropske unije v povprečju znaša kar 58 % vseh prihodkov nevladnih organizacij, države pa za njihove programe, ki se izvajajo v javno korist, v povprečju namenjajo 2,20 % državnega BDP. Na področju prostovoljstva se smer razvoja kaže v družbeni odgovornosti in razvoju korporativnega prostovoljstva ter drugih inovativnih oblik prostovoljstva, ki sledijo hitrim spremembam v družbi.«

⁴ Obseg in viri financiranja nevladnih organizacij (društev, ustanov, zavodov) v obdobju 2010–2015, A. Črnak Meglič, julij 2016.

Vsled navedenemu se je Vlada v strategiji med drugim zavezala k vzpostavitvi dolgoročnega financiranja nevladnih organizacij, ki mora biti ciljno naravnano in mora uresničevati cilje javnih politik, učinkovito in pregledno.

6. Kakšno je vaše stališče do priporočila revizorja, da »je potrebno v razpisu postaviti le manjše število ključnih strateških ciljev ter mreži omogočiti več manevrskega prostora, da si sama zastavi nekatere cilje, kazalnike učinkov in kazalnike rezultata, nato pa redno (npr. na vsake dve leti) ovrednotiti njihove dosežke za uporabnike (outcomes) in širše družbene vplive (impacts). To bi prispevalo tudi k administrativni razbremenitvi izvajalcev JR.«?

V Javnem razpisu za krepitev zmogljivosti NVO za zagovorništvo in izvajanje javnih storitev 2015-2019 je bilo za izvedbo projektov podpornega okolja za nevladne organizacije določenih veliko število kazalnikov učinka in rezultata. Izkušnje skrbnikov pogodb in upravičencev so že pred izvedbo evalvacije pokazale, da spremljanje tako velikega števila kazalnikov ni učinkovito, ekonomično in ne prispeva k doseganju ciljev in rezultatov ter je z vidika spremljanja administrativno obremenjujoče oziroma nesorazmerno za obe strani, kar je kasneje pokazala tudi sama evalvacija.

Vlada je v strategiji zapisala, da je »pri krepitvi sodelovanja države in nevladnih organizacij treba posebno pozornost nameniti javnemu financiranju, in sicer bo moralo javno financiranje v prihodnje dosledno slediti načelom **preglednosti, učinkovite porabe, zasledovanja javne koristi, kakovosti in ekonomičnosti**. Vsi javni razpisi in pozivi za nevladne organizacije morajo biti ciljno naravnani, pri čemer morajo njihovi cilji izhajati iz ciljev javnih politik na posameznih področjih, pravil državnih pomoči in identificiranih potreb države. Treba je **spodbujati povezovanje, sodelovanje in združevanje** nevladnih organizacij, kar bo zagotavljalo večjo stabilnost in profesionalizacijo, ki sta temeljna pogoja za vključitev in učinkovito izvajanje storitev v javnem interesu. Po koncu financiranja je treba dosledno preveriti, ali so bili doseženi rezultati in cilji, in sicer za morebitne prihodnje izboljšave. Le tako bo mogoče zagotoviti, da bodo državne investicije v nevladne organizacije zares krepile tiste njihove aktivnosti in programe, ki so kakovostni in imajo trajnostni potencial, ker uspešno odgovarjajo na realne potrebe družbenega okolja.«

Po dveh letih je ministrstvo evalviralo javni razpis in izsledke evalvacije upoštevalo pri pripravi predmetnega javnega razpisa. Cilj ministrstva je, da se v prihodnje večja pozornost nameni doseganju učinkov in rezultatov projektov oziroma programov, ki uresničujejo cilje javnih politik.